

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Moralske Tanker (DK)

Citation: Holberg, Ludvig: "Moralske Tanker", i Holberg, Ludvig: *Moralske Tanker*, udg. af F.J.Billeskov Jansen ; Jørgen Hunosøe , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1992, s. 421. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg13val-shoot-idm139659559792224/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Moralske Tanker

- 267 *den høye Haand*: den fornemme side. – *Galanterie*: fine manerer. – *Haandhed*: skam. – *Velkomster*: fest, der holdtes i det nygifte pars hjem. – *Forme*: evne. – *Satyres*: satirer.
- 268 *Jus Majoratus*: majoratsret, den ældste søns arveret til godset. – *Historier*: historievidenskab, -skrivning. – *Fontenelle* (1657-1757): fr. forfatter. I indledningen til *Digression sur les Anciens et les Modernes* (1688). – *Demosthenes*: se n.t.s. 49. – *facile* (. . .): lat. Det er let at lægge noget til opfindelser. – *Clitus*, Kleitos den Sorte, Aleksander den Stores general og ven. Frit efter Plutark: Aleksanders Liv. – *Cleanthes*: se n.t.s. 159. – *Alder*: tid, tidsalder. – *Democritus*: se n.t.s. 88. Fra Diogenes Laertios 9, 7, 42. – *Jertegn*: under, mirakel. – *Acatalepsie*: Pyrrhons betegnelse for skeptikerens indstilling: umuligheden af at vide, erkende nogen ting. – *Pyrrhonismus*: se n.t.s. 39.
- 269 *Apparitioner*: fremtoninger, syn. – *Standard*: standart, fane. – *Genii*: af lat. genius: skytsånd. – *Operationer*: virken, virksomhed. – *stimer*: støjer; spoger. – *agere*: fremføres. – *Commissarius*: opmand, voldgiftsdommer.
- 270 *Hiei* (. . .): Ak, hvor er vort livslob elendigt! Vi kommer til verden med klager og skrig. – *yderlige*: overordentlige. – *Delicatesse*: svaghed; skrøbelighed. – *Vand-Bulle*: boble, der danner sig i el. på vand. – *Ferle*: se n.t.s. 45. – *harres og ripes*: harves.
- 271 *A førre* (. . .): citeres fx. også Ep. 422, hvor H. oversætter det: Din store Kiærlighed mig u-lyksalig gjør. Jf. s. 104. – *Docilitet*: lærvillighed. – *Acidum* (. . .) *Alcali*: se n.t.s. 222. – *indemsiere sig for*: holde sig skadesløs for. – *Vejrlys*: om naturfænomen bestående i et pludseligt kommende og hurtigt svindende lys (som stjerneskud, kornmod, lygteemand o.l.) – *Patroner*: mæcener, beskyttere. – *Parnassus*: bjerg i Grækenland helliget Apollon og muserne; overf. om digtekunsten. – *Bassesse*: lavhed, nedværdigelse. – *Solicitant*: ansøger.
- 272 *förtredelig*: ærgerlig, kedelig. – *Compagnons*: ledsagere. – *Philosophus*: Bion, hos Diogenes Laertios 4, 7, 48. – *cursus vitae*: lat. livsforløb; skæbne.
- 274 *Cur* (. . .): Hvorfor tager du i betænkning med kniven at bortrage dit strittende skæg, når du ser at [alle] mænd har aflagt skægget. – *Zinath*: prydt. – *Vanheld*: vansiring. – *Pekelheringer*: se n.t.s. 118. – *Equipage*: udstyr. – *Anseelse*: udseende. – *Arlequin(s)*: Harlekin, figur (tjener i særlig spraglet dragt) i den ital. maskekomedie. – *Doctor Balardo*: person, som optræder i flere af stykkerne i Théâtre italien. – *Singularitet*: særegenhed.
- 275 *Pilatus afmalet* (. . .): også nævnt Ep. 236. – *parure*: udpyntning; pynt. – *confunderes*: sammenblandes. – *Diogenes*: se n.t.s. 59. – *Lacedæmonier*: spartanere. – *Diogenes vængede sig* (. . .): fra Diogenes Laertios 6, 2, 64. – *Niels Klim*: *Værker* IX 157 og 163. – *denudover*: derfor; derved.
- 276 *exponere*: udsætte. – *sløfjes*: nedrives og jævnes med jorden; raseres.
- 277 *Non* (. . .): Du ved, det er ikke så meget om studierne, men om studermåden, at stridigheder med de lærde ofte påføres mig. – *Exercitier*: (akademiske) øvelser. – *Zinat* (. . .) *Vanheld*: se n.t.s. 274. – *høje Skoler*: universiteter. – *Apparence*: (ydre) skin. – *Dissertationer*: afhandlinger. – *Programmat*: jf. s. 149. – *uniforme*: ens. – *Præjudice imod*: skade for.